

11. årgang 1991

Maj/Juni/Juli

Provsten skriver om kirkelig økonomi

I grundlovens § 4 er det fastslået, at den evangelisk-lutherske kirke er den danske folkekirke og som sådan understøttes af staten. Det har i praksis altid været opfattet sådan, at ordet »understøtte« først og fremmest betyder økonomisk støtte, selvom den opfattelse også ofte kommer til udtryk, at grundloven pålægger staten en forpligtelse til at yde kirken moralsk støtte. Den diskussion skal ikke tages op her. Det er de økonomiske forhold, jeg alene er anmodet om at gøre lidt rede for.

I 1991 er der på finansloven budgetteret kr. 427 mill. som udgift vedrørende folkekirken. Den samlede skattefinansiering til folkekirken er på 3.274 mill. kr. Statens andel er ca. 13 %, resten betales af folkekirkens medlemmer alene. Langt den største del af dette beløb går til lønninger af præster og provster, samt pension til disse (372 mill.). Derudover 18 mill. til istandsættelse af kirker m.v. Lønninger til biskopper afholdes 100 % af statskassen (ca. 5 mill.).

Det, der kan have størst interesse i et landsogn, er at kende noget til den lokale kirkelige ligning og kirkeskatteprocent

o.lign. Den samlede lokale kirkeligning i 1991 er på 2.370 mill. kr.

Reglerne for den økonomiske forvaltning i folkekirken er fastlagt i lov om folkekirkens økonomi af 19. dec. 1984. Heri fastslås menighedsrådets kompetence og ansvar for den kirkelige økonomi. Hvert år inden 1. april skal menighedsrådet i det enkelte sogn udarbejde og til provstiudvalget indsende et budget for det kommende år (kalenderår). Når provstiudvalget har fået alle budgetterne ind behandles disse, og det er provstiudvalgets opgave at optage forhandlinger med kommunerne for at få klarhed over, hvorledes indkomstudviklingen bliver i kommunen, og hvor store beløb det er forsvarligt at ligne til kirkeskat. I økonomiloven er det bestemt, at provstiudvalget har den *endelige* afgørelse af udskrivningen til de kirkelige kasser. Kommunen kan *kun* gøre indsigelse, hvis visse dele af budgettet stiger over 20 % i forhold til de 4 forudgående år. I praksis sker denne forhandling i en god atmosfære og med fuld forståelse for de problemer, vi også i folkekirken har i disse år for at få økonomien til at hænge sammen. Forinden provstiudvalget endeligt godkender budgetterne for de enkelte kirkelige kasser afholdes et budgetsamråd mellem repræsentanter for de enkelte menighedsråd i et fællesligningsområde (kommune) og provstiudvalget. Her forhandler man sig til rette om de enkelte budgetter og drøfter langtidsplanlægning og prioritering af større anlægs- og byggeopgaver, evt. kirkere-staurering og udskiftning af orgler m.v. — alt hvad der måtte kræve låneoptagelse, således f.eks. bygning af en konfir-

mandstuebygning og nyindretning af en præstegård.

Den samlede kirkeskat i Ullerslev er i 1991 på kr. 2,8 mill., der fordeles på 4 kirkekasser og 2 præstegårdskasser. Kirkeskatteprocenten er herved blevet 1,1 %. Det er provstiudvalgets erklærede mål, at denne skatteprocent bør holdes. Så vidt det er forsvarligt overfor de opgaver, der foreligger.

Når et ønske opstår om f.eks. bygning af et konfirmandhus eller sognehus, forbereder menighedsrådet sagen med hjælp fra arkitekt og indsender den gennem provstiudvalget, der udtaler sig om økonomien, til stiftsøvrigheden (biskop og stiftsamtmænd), der endeligt fremsender projektet.

Til opførelse af konfirmandhuset i Skellerup har stiftsøvrigheden bevilget det fulde beløb som lån af stiftsmidlerne (kr. 1,6 mill.).

Hvad er så stiftsmidlerne? Det er kirkernes egen kapitaler. Grundlaget er de afløsningsbeløb, som kirkernes tiendejere indbetalte, da kirkerne overgik til selveje i begyndelsen af dette århundrede. Stiftsmidlernes kapital øges årligt gennem de beløb, som indbetales for langtidsvedligeholdelse af gravsteder. Dette er for kirkernes vedkommende de såkaldte præstegårdsmidler stammer for størstedelens vedkommende fra salg af præstegårdsjorder. Af denne samlede pulje under stiftsøvrighedens bestyrelse kan menighedsrådene låne til udførelse af større anlægsarbejder o.lign. De indestående beløb forrentes med 4 % til fordel for de kirkelige kasser. Lånerenten er ligeledes 4 %, til gengæld er afdragstiden ret kort.

Det omtalte lån på 1,6 mill. til Skellerup præstegård skal afdrages over 10 år, og i 1992 bliver rente- og afdragsbeløbet kr. 224.000,-. Dette skulle ikke påvirke det kirkelige ligningsbeløb i Ullerslev kommune i nævneværdig grad. Tidligere lån er afviklet i 1991 (kr. 62.000,-) og udgiften til den årlige vedligeholdelse af præstegården reduceres, desuden pålægges der de øvrige menighedsråd i kommunen en vis tilbageholdenhed med større anlægsopgaver. Dette forudsætter selvfølgelig, at udskrivningsgrundlaget ikke forringes i væsentlig grad. Men dette kan kun fremtiden vise — og om den er det — som Storm P. så rigtigt sagde — vanskeligt at spå!

Jørgen Larsen

Bazar

2. juni er der bazar i præstegårdshaven. Der er kaffesalg, salg af mange forskellige slags håndarbejder og underholdning.

Alle skal være velkomne. Overskuddet går til Zilipa i Rwanda.

Vi begynder med gudstjeneste kl. 14,00 i Skellerup kirke. Derefter går vi i haven, hvor vi har stillet telt op i tilfælde af dårligt vejr.

Låger

Nu er Ellinge kirkes nye låger sat op. Vi nåede det lige inden konfirmationen. De vil i nær fremtid blive malet sorte.

Konfirmandhus

Som I måske ved, har menighedsrådene gennem længere tid arbejdet med planer om nyt konfirmandhus ved præstegården i Skellerup. De sidste detaljer er nu faldet på plads, så inden længe kan vi gå igang.

Vi har fået tilsagn om at måtte låne hele beløbet til byggeriet i stiftsmidlerne til en meget lav rente. Dermed slipper vi for at optage almindelige banklån.

Tegningerne er godkendt, og vi regner med, at byggeriet udbydes i licitation i løbet af en månedstid.

Menighedens spalte(r)

Denne plads er beregnet til læsernes indlæg. Meninger, oplevelser, gode ideer — kort sagt, sæt fantasien i sving! Send noget skriftligt eller ring, så sætter vi det på skrift. Tlf. 65 35 11 18, Skellerupvej 40, Lone Wellner Jensen. Indlæg kan også sendes til de to øvrige medlemmer af »Kirkenyt's« redaktion — Janne Kølleskov, Skellerup og Liss-Lotte Talbro, Ellinge.

Ang. gudstjenester!

Det er godt, der bliver arrangeret aften-gudstjenester engang imellem; men var det muligt, at det blev kl. 19,00 istedet for 19,30?

I.F.H.

Hvad mener andre i menigheden om ovenstående?

Red.

Til menighedsrådene

Da vi har læst, at der skal bygges et nyt konfirmandhus, er vi en del, der håber, at dette hus vil komme befolkningen til gode, da vi savner de hyggelige sammenkomster, der var førhen, så som studie-

kreds, salmesangsafte, kirkefrokost efter høstgudstjeneste etc.

Dette indlæg skal ikke opfattes som en kritik af præsten, da vi ved, Lone har meget at lave, men vi kan godt lide at have omgang med Lone i andre øjemed end til de kirkelige handlinger.

Måske menighedsrådene kunne lægge sig i selen og arrangere noget interessant, når de ydre rammer er færdige.

Inger og Gudrun

Nødråb til Ellinge menighedsråd

Kunne der dog ikke blive råd til at indkøbe nogle klapstole til Ellinge kirke, så det ikke er nødvendigt at nogle skal stå op under hele gudstjenesten, som det bl.a. skete ved konfirmationen den 14. april?

Der var et par stykker, der gik, og det er jo synd, når der endelig er mange i kirke, at folk så ikke kan få en siddeplads.

En af de stående

PS. Iøvrigt tak for et spændende og godt kirkeblad.

At arbejde i et menighedsråd

Jeg er blevet bedt om at skrive lidt om, hvad arbejdet i menighedsrådet indebærer og har betydet for mig. Jeg blev valgt ved sidste menighedsrådsvalg, og er kommet med i et spændende og velfungerende samarbejde med de øvrige menighedsrådsmedlemmer i Skellerup og Ellinge. I dette samarbejde indtager Lone Wellner for mig en vigtig og central plads. Det samarbejde har betydet meget for mig.

Der har været meget at sætte sig ind i. I starten var der en del teoretisk med love og paragraffer, som menighedsrådet skal administrere, men der blev også tid til det mere frie og kreative, som at sikre gode betingelser for menighedens liv og vækst. Det sidste har af og til voldt mig lidt problemer.

Er det nu også nok, at jeg befinder mig godt? Er det nok med at administrere — med revisionsnødvendighed — med de udmærkede retsregler for menighedsråd — med regnskab til kommandovejens nødvendighed gennem provsti, stift og ministerium? Burde vi ikke bruge meget mere tid på vores møder på at skabe grobund for mere liv og vækst i menigheden, så mange flere bruger deres kirke noget mere udover de forskellige højtider i et menneskes liv? Det er udmærket, at menighedsrådet gennem arbejdet med vedligeholdelse og administration skaber gode ydre rammer for menighedens liv, men er det nok blot at holde vores kirke i live og administrere bestående? Hvordan puster vi mere liv i kirken? Jeg tænker ikke her på gudstje-

nestens form, men på at få flere til at bruge kirken i deres hverdag.

Den bedste måde folk nu engang kan vise, at de er glade for deres kirke og deres præst på, er ved at bruge dem i dagligdagen.

Tilbage til arbejdet i menighedsrådet. Lige for tiden er jeg meget optaget af planerne for et konfirmandhus, som skal bygges ved præstegården i Skellerup. De sidste detaljer på tegningerne er ved at blive lavet, vi har besluttet hvilke materialer, der bruges både udvendig og indvendig — snart skal der indhentes tilbud fra de lokale håndværkere.

Jeg håber meget, at det nye konfirmandhus vil blive brugt flittigt, primært af konfirmanderne, men også til forskellige former for møder og sammenkomster.

Det er måske ad den vej, vi kan skabe mere liv i kirken.

Om at være menighedsråds- medlem førhen

Et ældre medlem af Skellerup menighedsråd, der nu forlængst er sendt på pension, fortæller:

Vi almindelige medlemmer havde ikke noget, vi skulle have sagt. Det var præsten, der havde det store ord og afgørelser. Vi mødtes på skift i hjemmene — mange gange om eftermiddagen. Da jeg indtrådte i menighedsrådet, inviterede jeg første gang præstekonen med til kaffen bagefter, men blev høfligt tilrettevist — sådan gjorde man ikke, det var jo ikke nogen fest.

Meget havde vi ikke at skulle bestemme, men et højdepunkt var sommermø-

det, hvor vi lavede kaffe i køkkenet i præstegårdens kælder. Blot skulle vi huske at banke på døren først for at jage rotterne væk!

Jeg var eneste kvinde i rådet, derfor var jeg fritaget for at deltage i pyntning af kirken til jul — det foregik i en iskold kirke. Men så lavede jeg kaffe til »pynterne«.

Jeg husker, når vi pyntede kirke til et bryllup, at vi holdt af at spille »slagere« på kirkens dengang lille kisteorgel. Én spillede, og jeg måtte stå i døren for at holde udkik, så præsten ikke pludselig skulle komme og overraske os!

Også dengang blev der holdt hus med pengene. Lærer Sørensen sad solidt på pengekasen, og ved hvert budgetmøde sagde præsten, at én ting behøvede vi ikke: sætte penge af til at søge ny præst.

Et tidligere medlem

Ældreudflugt

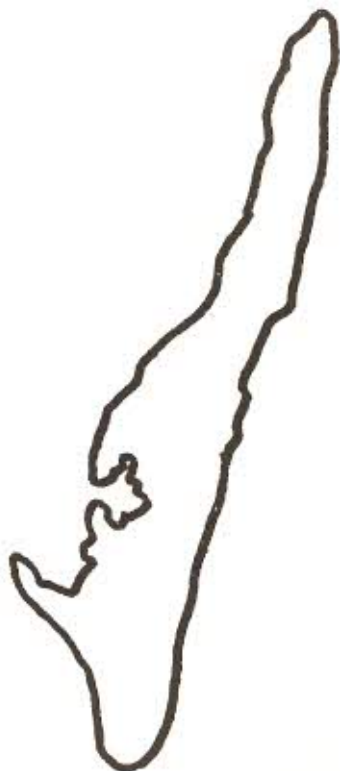
Sogdenes ældre inviteres
på bustur til

Langeland
onsdag den 15. maj

Start fra kirken i Ellinge kl. 13,00,
fra kirken i Skellerup kl. 13,15.

PROGRAM:

- Besøg hos Ulmer Keramik i det gamle Søndebro mejeri.
- Kaffe på Bagenkop Kro.
- Besøg på museet Skovsgaard.
- Middag på restaurant Teglværkskoven.
- Hjemkomst ca. kl. 20,00-20,30.

Tilmelding til ældreudflugt den 15. maj 1991

Navn/navn _____

☐ Står på ved Ellinge kirke
(sæt kryds)	☐ Står på ved Skellerup kirke
(sæt kryds)
☐ Ønsker transport til Ellinge kirke
(sæt kryds)	☐ Ønsker transport til Skellerup kirke
(sæt kryds)

Tilmelding senest den 10. maj til:

Lone Wellner Jensen, Skellerupvej 40, 5540 Ullerslev	65 35 11 18
Janne Kølleskov, Højbjergvej 5A, 5540 Ullerslev	65 35 31 63
Elsebeth Andersen, Bytoften 18, 5540 Ullerslev	65 35 18 62
Tove Aagaard Christensen, Åvænget 8, 5863 Ferritslev	65 98 15 84
Liss-Lotte Talbro, Ellingevej 67, 5863 Ferritslev	65 98 16 51

F C/g C/e C7 B^b/f F
 1. Du, som har tændt mil - li - o - ner af stjer - ner,
 D/f D7 Gm /f Gm/e A/c[#] Dm /c B^b C9/b
 tænd i vort mør - ke en tin - drende tro, tro på, at du er vor
 A/c[#] Dm Gm F/c Gm/c C7 B^b/f F
 vog - ter og vær - ner, så vi kan so - ve i tryg - hed og ro.

Du, som har tændt millioner af stjerner

Musik: Erik Sommer 1986
 Tekst: Johs. Johansen 1986

*Du, som har tændt millioner af stjerner,
 tænd i vort mørke en tindrende tro,
 tro på, at du er vor vogter og værner,
 så vi kan sove i tryghed og ro.*

*Tak for den dag, som til ende er gået,
 gaven, som selv dine hænder har rakt.
 Tilgiv os det, som vi ikke fik nået,
 tilgiv alt ondt, vi fik gjort eller sagt.*

*Tak for de mennesker, som blev vor støtte,
 når vi fandt vejen besværlig at gå.
 Hjælp os i morgen at hjælpe forknytte,
 mød du os selv i de svage og små.*

*Tak for den glæde, som du har os givet,
 hver gang du gjorde vort liv til en fest.
 Hjælp os at bære hver byrde i livet,
 så at det værste kan tjene os bedst.*

*Du, som har tændt millioner af stjerner,
 mørket i verden vil du byde trods.
 Vær du i natten vor vogter og værner,
 lys i det mørke, der kommer fra os.*

Folkelighedens krise

Af Arne Ørtved

Vi har ondt i folkeligheden. Det er der ingen tvivl om. Der er selvfølgelig nogen, der ikke mærker noget. Enten skyldes det, at de er dopede; eller også tror de, det skal føles sådan, fordi de ikke ved, hvad folkelighed er, hverken teoretisk eller praktisk.

Og det er ikke let at forklare, hvad folkelighed er. Den er der bare — i sproget, i sangene, i livsstilen, i opdragelse og undervisning, i politik og foreningsliv, i historien og historierne, i kirke og tro. Men man kan jo ikke sådan pege på folkeligheden ud for de venligt interesserede. Den er der bare; og hvis den har det skidt eller mangler helt, så gør det ondt.

Vi plejer at kalde det sprog, der er folkelighed i, for modersmålet. Et godt ord! Modersmålet! Ordene er mere end kommunikation, beskeder, kloge forklaringer, smarte bortforklaringer. Ordene er fællesskab, varme, erindring, lidenskab, humor, poesi, ja, endog tavshed, fordi det kan være nødvendigt at hvile og tænke sammen i de ord, vi ved er der. Ordene er også kærlighed: Modersmål!

Det gør ondt, fordi de stjæler modersmålet fra os. Jeg kan ikke helt sige, hvem »de« er. Men de er så kloge og de giver hele tiden gode råd om alverdens ting i TV, radio, aviser og fra landets forskellige talerstole. De taler om noget, vi alle skulle tale med om; men de har deres egne særlige vendinger; og de er hele tiden kølige og fornuftige, somme

tider indtrængende, fordi de ved, at vi ikke blot er indskrænkede, men også stædige.

Ekspertes kalder de sig; eller det er os, der kalder dem det. Og de har nogle venner, som hedder politikere og nogle andre som hedder journalister. De har også deres eget sprog, som både kan virke klogt og smart og tillidsvækkende. De er en slags andenrangs-eksperter; og så bliver vi tredierangs-eksperter. Hvis vi altså kan følge med, for de taler så rivende hurtigt. Man skal jo passe på ikke at kede sine medmennesker; for slet ikke at tale om at give dem mulighed for at tænke selv. Nej: Videre videre, stadig nyt, først med det første, det største, det flotteste, det -ste, -ste, -ste. Ja, der er virkelig gradbøjning i kunstsprogene.

Det er ikke let at være modersmål nu om dage. Det er ikke let at være folk. Man har *lissom* ikke noget at stå imod med. I gamle dage var der Gud, konge og fædreland; men Gud er yt, kongen er en dronning, og fædrelandet hedder Sepp Piontek. — Det er det med værdierne, jeg tænker på. Vi mangler pejlemærker eller holdepunkter eller fast grund under fødderne eller bare et enkelt trappetrin at stå på.

Naturligvis måtte der ryddes op i værdiernes pulterkammer efter to verdenskrige. Men det var da ikke badevand alt sammen. (Sikke nogle skægge billeder, der pludselig opstod her!) Nu puffes vi hid og did i det værdikale stormvejr. Ja,

»værdikale« er bare en slags fremmedord for dette, at velorganiserede, velgørende foretagender, pseudo-religiøse sekter, sundhedsapostle og gulddrenge har erobret det rum, hvorfra værdierne for liv, skole, kirke, opdragelse, samvær spyes udover landet. Det har kunnet lade sig gøre, fordi huset var fejlet og prydet. Både børn og badevand var skyllet ud; og nu stinker huset af onde ånder... Og det gør ondt i folkeligheden.

For sjov har jeg prøvet at »udspionere« fænomenet lidt. Det var ikke så svært. Hvad er øverst på dagsordenen, når det drejer sig om at advare, opdrage, hjælpe, trøste det danske folk! Det drejer sig om sundheden, viser det sig! Sundhed fra lilletå til hårtotter. Sundhed! dette dejlige, struttende ord. Sundhed, som trues af kræft, fedme, dovenskab, tobaksrygning og sex uden påpasselighed.

Ikke et ondt ord om sundheden; men skal den virkelig være den overordnede værdi for det danske samfund. Skal Tobaksskaderådet, Kræftens Bekæmpelse, Hjerteforeningen, Rådet for Større Færdssikkerhed erstatte Den danske Folkekirke som værdileverandør til beklemte danskere, der har svært ved at finde ind i og ud af livet?

Hvis man har børn i folkeskolen kan man konstatere, hvordan skemaet gang på gang ryddes til fordel for propaganda for disse såkaldt folkelige værdier. Der holdes emnedage, temauger, projektarbejder, konditure. Materialet tilsendes gratis til den fattige folkeskole af de velstående velgørende organisationer, der kalder propagandaen for forebyggelse og oplysning. (Grundtvig brugte jo det

ord lidt anderledes). Materialet kan også bruges overfor forældre og andre usunde medborgere, så børnene får det med hjem. Forkyndelsen breder sig til de små hjem!

Da kirken stod for værdierne, drejede det sig bl.a. om de ti bud, blandet op med bibelhistorien og Gud, konge og fædreland. I dag ser de ti bud sådan ud:

1. Du skal holde Gud for dig selv; han er en privatsag.
2. Du må ikke misbruge naturen.
3. Du skal bruge hviledagen til kondi.
4. Du skal ære demokratiet og trafikken.
5. Du må ikke ryge (dvs. ikke slå dig selv ihjel).
6. Du må ikke bedrive hor — uden kondom.
7. Du må ikke stjæle — forlang flere lommepege.
8. Du må ikke mobbe.
9. Du må ikke begære, bare kræve ind.
10. Du må ikke falde igennem, vær med på moden.

Eller ti andre. Det er et underligt tilfældigt sammensurium; men de kører med en forbavsende træfsikkerhed gennem skoler, fjernsyn, radio og aviser. Og hvis vi ikke kan leve op til dem, så kan vi da i det mindste skamme os.

Den slags gør ondt i folkeligheden. Og det er knageme svært at gøre noget ved. Hvis vi ikke er med dem, er vi jo imod dem; og hvem går ikke ind for sundhed og trafiksikkerhed og røgfri miljøer? Forresten er det da heller ikke disse foretagende i sig selv, der er noget galt med; men mennesket lever ikke af sundhed alene. Det trænger sandelig også til et

Guds ord og til noget folkelighed.

Ja, de to ting hænger på en mærkelig måde sammen. Det er derfor vi påstår, at det ikke er en kirkelig krise, der har hjemsøgt landet, men en folkelig. Det nytter ikke noget at lave festligere eller smartere eller skæggere gudstjenester; det nytter ikke noget at lokke husarerne til huse, for hvordan længes efter Guds ord, når man tror det drejer sig om bøffer og fede fridage.

Kirken har en del i den folkelige krise; men der skal ikke missionsvirksomhed til eller anden form for specialkirkelig aktivisme; der skal folkelig oplysning til, — med sange, historie, fortællinger, my-

ter, samtale; alt sammen på modersmålet.

Der sker så mange gode ting i disse år. De er fremkaldt af krisen. Den folkelige sang er så småt ved at vende tilbage. Historien bliver genopdaget. Der fortælles gamle historier, og der skrives nye. Om menneskers liv og lidelser. Der er meget bras og megen pop imellem. Men vi må jo begynde et sted. Vi har ondt i folkeligheden; men det kribler og klør. Der er livstegn. Det er ikke tid for jammer, men for kamp. Det er gode vilkår; for folkeligheden lever kun, når den skal kæmpe.

God fornøjelse!

